

Obsah

0.1	Úvod	2
1	Hmota	4
1.1	Problém definice	4
1.2	Pojem „hmota“ v dějinách	6
1.3	Současnost	11
1.4	Vybrané texty	14
1.4.1	Aristoteles	14
1.4.2	Holbach	16
1.4.3	Carnap	18
2	Prostor	21
2.1	Vznik pojmu „prostor“	21
2.2	Pojetí prostoru v dějinách	22
2.3	Moderní věda a prostor	27
2.4	Vybrané texty	31
2.4.1	Aristoteles	31
2.4.2	Bruno	33
2.4.3	Einstein	35
3	Čas	38
3.1	Historie pojmu	38
3.2	Základní vlastnosti	40
3.3	Čas a vesmír	42
3.4	Nefyzikální koncepce času	44
3.5	Vybrané texty	46
3.5.1	Augustinus	46
3.5.2	Locke	48

3.5.3	Rádl	50
4	Pohyb	52
4.1	Výchozí bod poznání pohybu	52
4.2	Klasifikace forem pohybu	54
4.3	Absolutní a relativní pohyb	56
4.4	Dynamický a strukturální pohyb	57
4.5	Vybrané texty	61
4.5.1	Diderot	61
4.5.2	Aristoteles	62
4.5.3	Rádl	64
5	Filosofický koncept evoluce	67
5.1	Evoluce a uspořádanost	67
5.2	Problém dvou řádů jedné skutečnosti	71
5.3	Evoluce a informace	74
5.4	Evoluce kulturní	79
5.5	Dominantní role organizační úrovně makroskopických předmětů	85
5.6	Ekologický konflikt přírody a kultury	89
5.7	Biosféra a technosféra	96
5.8	Problém funkčního sjednocení přírody a kultury	99
5.9	Příroda jako filosofická kategorie	103
5.10	Vybrané texty	108
5.10.1	Prigogine	108
5.10.2	Krempaský	111
5.10.3	Weizsäcker	115
5.10.4	Weinberg	118
5.10.5	Bergson	121
5.10.6	Gould	122
5.10.7	Hartmann	126
5.10.8	Aristoteles	130
5.10.9	Nečas	132